

Nove obrazovne potrebe

Preporuke majki i žena žrtava nasilja

INTELLECTUAL OUTPUT 3

Nove obrazovne potrebe Preporuke majki i žena žrtava nasilja

**Women's Support and
Information Center**
There is a way out of violence!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ožujak 2023

HRVATSKA VERZIJA 1

Output Title

Nove odgojne potrebe: Preporuke majki žrtava nasilja

Naziv projekta, šifra i reference

Re-Ability - Adult education to promote RELational Ability
Project Reference: 2020-1-IT02-KA204-079777

Autori i prilozi

Salvatore Alagna	(Consorzio Tartaruga Società Cooperativa Sociale)
Carmela Sorrentino	(Coopertiva 3P - Padre Pino Puglisi)
Vanessa Cuerq	(Cooperativa 3P - Padre Pino Puglisi)
Karmen Stipeč	(Parents' Association "Step by step")
Mari Puniste	(MTÜ Naiste Tugi- Ja Teabekeskus)
Pille Tsopp-Pagan	(MTÜ Naiste Tugi- Ja Teabekeskus)
Ioana Cojenel	(Asociatia ANAIS)
Ioana Neacsu	(Asociatia ANAIS)
Eirini Paliokosta	(Syndesmos Melon Gynaikeion Somateion Irakleioy Kai Nomoy Irakleio)
Eleni Gerakaki	(Syndesmos Melon Gynaikeion Somateion Irakleioy Kai Nomoy Irakleio)

Women's Support and
Information Center
There is a way out of violence!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Indeks

Predgovori	3
Re-Ability projekt i uvod	5
1. Preporuke majki i žena žrtava nasilja	10
1.2 Svrha i cilj	12
1.3 Proces razvoja preporuke	15
2. Preporuke: Ženski glas da odgovori na potrebe	26
-RECOMMENDATION n. 1	28
-RECOMMENDATION n. 2	32
-RECOMMENDATION n. 3	36
-RECOMMENDATION n. 4	40
-RECOMMENDATION n. 5	44
-RECOMMENDATION n. 6	47
-RECOMMENDATION n. 7	51
-RECOMMENDATION n. 8	55
3.1 Zaključci	60
ANNEX 2.1	64
ANNEX 1.1	65
ANNEX 1.2	66
ANNEX 2.1	67
ANNEX 2.2	68
ANNEX 3	70
ANNEX 4	71
ANNEX 4.1	73

Predgovori

Grupa istraživača i stručnjaka partnerstva uključenih u provedbu projekta "Re-Ability: Obrazovanje odraslih za promicanje RELational Ability" čvrsto vjeruje u važnost stavljanja žena u središte projekta kako bi se unaprijedili društveno-odnosni i emocionalne, ali i osobne i meke vještine. Konkretno, partnerstvo je uključilo žene koje su doživjele nasilje u svom životu: govorimo o ženama, majkama i mladim ženama koje su primljene u službe socijalne skrbi, rezidencijalne i nerezidencijalne, diljem Europe i s posebnim fokusom na Italiju, Estoniju, Rumunjska, Hrvatska i Grčka, koje su partneri partnerskog konzorcija.

Nasilje nad ženama je kršenje ljudskih prava, ukorijenjeno u nejednakostima i danas ima različite oblike; opseg problema na europskoj i međunarodnoj razini je alarmantan, kako u broju tako i u utjecaju na žrtve i društvo.

Projekt Reability, uz politike EU-a koje se promiču za borbu protiv nasilja u svim njegovim oblicima i za podršku ženama na njihovim putovima prema autonomiji i osobnom rastu, namjerava na inovativan način predložiti alate i analize koje su točne i usmjerene upravo na put koji svaka žena poduzima, pojedinačno i u društvu.

Iz tog razloga predstavljamo i predstavljamo u ovoj zbirci preporuka, Rezultat 3 projekta, glas više od 100 žena koje su dočekale i/ili dobile podršku od strane službi socijalne skrbi za različite potrebe, od nasilja do obrazovne podrške, kako bismo dali odgovarajući prostor na potrebe, izražene i neizražene, tisuća drugih žena koje su doživjele ili su doživjele nasilje.

Zahvaljujemo svim ženama koje su nas podržale, operaterima i upraviteljima zajednica i usluga koje su pozdravile našu inicijativu, i onima koji su u namjeri da proizvedu promjene, operaterima i upraviteljima zajednica i usluga koje su pozdravile našu inicijativu, i onima koji su u namjeri da proizvedu promjene, koristit će se preporukama kao manifestom za inovacije.

Konačno, kao partnerski konzorcij snažno vjerujemo u snagu odnosa te pozivamo stotine udruga koje se svakodnevno bave razvojem inovativnih praksi ili jednostavno nude usluge ženama žrtvama nasilja da nam se jave i potaknu razmjene, kako bi se promovirala europska zajednica koja je obnovljena i sposobna boriti se protiv rodno uvjetovanog nasilja svih vrsta, kao i biti u mogućnosti pružiti odgovarajuću podršku. Za informacije, pozivamo Vas da nam se obratite tako što ćete nam pisati na:

ufficioeuropa@consorzioartaruga.it.

Partnerstvo u projektu Re-Ability

Re-Ability projekt i uvod

Projekt Re-Ability proizlazi iz analiza potreba provedenih u stambenim zajednicama i službama koje primaju, podržavaju i ugošćuju žene s djecom, žene žrtve nasilja ili kojima je potrebna roditeljska podrška, iz kojih je proizašlo da u većini slučajeva rade uglavnom na hitnim slučajevima bez odgovarajućih alata i/ili obuke za procjenu osnovnih roditeljskih vještina za izradu plana intervencije koji su što individualiziraniji i funkcionalniji.

Ovaj aspekt nailazi na dodatne poteškoće ako uzmemo u obzir kako operateri i edukatori koji rade u ovom području, u bliskom kontaktu s ranjivim korisnicima, vrlo često nisu adekvatno osposobljeni čak ni na akademskoj razini: tijekom sveučilišnih i stručnih tečajeva malo je praktičnih aktivnosti i korištenja alata predviđenih za provedbu obrazovnog plana podrške roditeljstvu, koji se često stavlja u drugi plan u usporedbi s onim što se smatra primarnim potrebama kao odgovor na hitne slučajeve. U tom je kontekstu rođen projekt Re-Ability, kako bi se

pružila kontekstualizirana i tematska podrška operaterima i edukatorima koji rade sa ženama i majkama u službama socijalne skrbi i skloništima; u tu svrhu, projekt pruža praktične alate i sadržaje za obuku koji se mogu koristiti u svakodnevnom životu za aktiviranje individualiziranih programa podrške za podršku ženskim kapacitetima ili za izgradnju takvih kapaciteta.

Projekt Re-Ability provodi se na europskoj razini, a uključuje 5 zemalja i 6 organizacija s relevantnim iskustvom u području socijalne skrbi i usluga podrške ženama, iz Italije, Estonije, Grčke te Hrvatske i Rumunjske: to su organizacije koje se aktivno bave zaštiti prava djece i žena te u zaštiti obitelji s interventnim programima. Zahvaljujući ovoj suradnji, bilo je moguće produžiti teme i pitanja koja se odnose na aspekte obuke, intervencijske metodologije i dobre prakse.

S ciljem suradnje, Re-Ability je proširio ne samo na zemlje partnerstva, već i na Europu, sva primijenjena istraživanja i metodologiju, kako bi se dobili rezultati funkcionalni za predviđeni cilj; to je također omogućilo aktivno uključivanje više od 1000 žena, operatera, voditelja usluga i koordinatora u provedbu aktivnosti, za eksperimentiranje inovativnog modela, koji polazi od glasa žena i onih koji blisko surađuju s njima na svakodnevno, za provedbu djelotvornih i djelotvornih intervencija, stvarajući pozitivan društveni učinak u uključenim kontekstima.

Svi članovi projektnog partnerstva Re-Ability iza sebe imaju nacionalne i europske projekte usmjerene na promicanje zaštite žena i djece žrtava nasilja ili roditeljstva i podrške obitelji.

Vodeći partner Cooperativa 3P i konzorcij Tartaruga upravljaju smještajnim zajednicama u Italiji za trudnice i majke s djecom, slušaonicama za žene i godinama su predani promicanju dobrobiti i borbi protiv svih oblika nasilja.

Udruga roditelja „Korak po korak“ u Hrvatskoj već godinama radi na promicanju dobrobiti djece, mladih i obitelji; dio je Europske udruge roditelja koja provodi programe za smanjenje obiteljskih rizika i ranjivosti.

MTÜ Naiste Tugi-Ja Teabekeskus, estonska udruga, usredotočena je na borbu protiv nasilja nad ženama, nudeći rehabilitaciju i resocijalizaciju kroz nerezidencijalne usluge usmjerene na dobrobit žena.

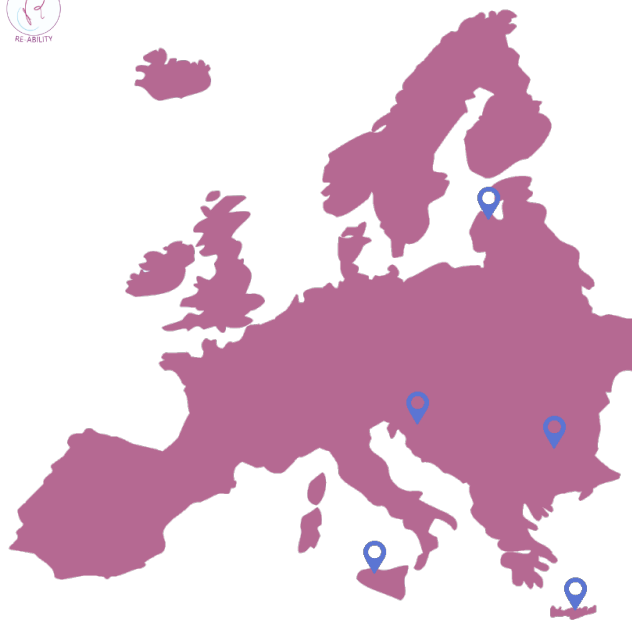
UWAH je organizacija aktivna u promicanju i zaštiti prava djece i žena, provodi nekoliko projekata usmjerenih na borbu protiv nasilja; sada vodi savjetovalište za žene, uključujući migrante

Konačno, udruga ANAIS nastala je s ciljem zaštite visoko ranjivih osoba, posebice žena i djece. Provodi kampanje podizanja svijesti protiv rodno uvjetovanog nasilja i promiče dobrobit žena.

Projekt Re-Ability koji je partnerstvo provelo, u komplementarnosti i kontinuitetu s drugim inicijativama i aktivnostima koje već provode iste organizacije, umeće trenutne i kontekstualizirane alate i istraživanja u europsku panoramu, uključujući rezultate ovog projekta, kako bi se proizveli i implementirati specifičan model intervencije, koji ima za cilj stjecanje vještina u

emocionalnoj i relacijskoj sferi, za ciljne odrasle osobe definirane projektom, tj. edukatore i operatere koji rade sa ženama žrtvama nasilja i drugim ranjivim kategorijama, kao i sa same majke koje su dobrodošle u zajednice. To je skup alata, u obliku kompleta i srodnih korisničkih vodiča, koje prihvatni centri i službe socijalne skrbi mogu koristiti kao podršku operateru uključenom u aktivnosti podrške i rehabilitacije.

1

Intellectual

Output 3

Preporuke majki i
žena žrtava nasilja

Intellectual Output 3

1. Preporuke majki i žena žrtava nasilja

Projekt Re-Ability kroz ostvarene rezultate, na temelju podataka prikupljenih iz anketa provedenih s izravnim i neizravnim korisnicima projekta, predlaže provedbu dubinske studije o novim obrazovnim potrebama majki i žena. uključeni u zajednice ili na staze socio-medicinske pomoći, kao i uključenih operatera.

Cilj rezultata bio je istražiti, ažurirati i predložiti obuku o novim vještinama potrebnim odgajateljima, predlažući preporuke koje mogu biti smjernice upravljanja službi socijalne skrbi i samim zajednicama, kao i drugim dionicima u akademski i politički svijet na nacionalnoj i europskoj razini. Definicija ovih preporuka rezultat je specifičnog procesa, koji uzima u obzir potrebe, očekivanja i želje korisnika, posebno žena koje su izravno uključene: kroz projekt Re-Ability to je zapravo bilo moguće tijekom 2 -godišnjem razdoblju provedbe dati dovoljno prostora ženama žrtvama nasilja koje su bile protagonistice aktivnosti tijekom cijelog pro-

jekta. Upravo na aktivnost protagonizma i uključenosti projekt Re-Ability stavlja dio svoje inovativnosti, jer od danas, prema anketama provedenim tijekom provedbe i mapiranim kroz IO1 projekta, u većini situacija žene osjećaju da su gubljenje autonomije i slobode.

Stoga je pokrenut proces razrade i usporedbe očekivanja, ideja i prioriteta koji je definirao 8 preporuka projekta Re-Ability koje mogu preuzeti organizacije u sektoru, mreže, politički donositelji odluka kako bi institucionalizirali u zajednicama kontekstualizirani programi koji su rezultat stvarnih potreba, s konkretnim akcijama prema ženama primljenim u usluge, polazeći od glasa samih žena.

Željeli bismo naglasiti da smo kroz projekt prikupili glasove stotina žena, dajući prostora različitim perspektivama, te ih analizirali putem preporuka, prevodeći izražene i neizražene potrebe, ali prije svega uspoređujući 5 različitih konteksta, kako bismo pružili preporuke i prakse ne samo u lokalnom kontekstu, već i na europskoj razini.

1.2 Svrhe i ciljevi

Za realizaciju ovog outputa, koji vremenski spada u drugi dio provedbe projekta Re-Ability, partnerstvo je koristilo i analiziralo podatke prikupljene tijekom projekta.

Konkretno, kako bismo produbili dobivene informacije, jamčeći točnu i kontekstualiziranu interpretaciju, ističući i izražene i neizražene potrebe uključenih majki i operatera, dali smo jasnu zajedničku viziju procesa definiranja preporuka i intrinzičnog cilja aktivnosti koju smo pretočili u četiri ključne točke:

- Određivanje prioriteta i područja za definiranje preporuka:

Za definiranje prioriteta i područja intervencije u identificiranim preporukama, prikupljanje izravnih informacija nudi dragocjenu perspektivu, omogućujući potpuno razumijevanje potreba i izazova s kojima se suočavaju službe socijalne skrbi za žene. Pažljivom analizom prikupljenih podataka mogu se identificirati najhitnije potrebe, praznine u postojećim uslugama i kritične točke koje treba riješiti. Ovaj proces slušanja i razumijevanja vodi razvoj učinkovitih i ciljanih preporuka, koje se temelje na stvarnim iskustvima uključenih žena, promičući tako smislenu promjenu.

- Ocrtavanje zajedničke vizije uz pratnju i podršku ranjivosti

Partnerstvo je nastojalo osigurati da različite vrste ranjivosti budu adekvatno zastupljene i podržane tijekom cijelog procesa, uz pratnju specijaliziranih edukatora i praktičara.

- Definirati zajedničke, kontekstualizirane i tematske preporuke za javne i privatne aktere koji rade na promicanju lokalnih, nacionalnih i europskih usluga socijalne skrbi

Dimenzija projekta i europski opseg intervencije omogućili su favoriziranje pristupa odozdo prema gore i za razradu preporuka, s ciljem dosezanja svih razina dionika.

- Poboljšanje organizacije i planiranja usluga počevši od tijela za promicanje

Preporuke su upućene i eksterno i interno tijelima koja surađuju u projektu Re-Ability, za programiranje akcija i aktivnosti koje mogu biti dobra praksa korištena na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Polazeći od ove zajedničke vizije, partnerstvo je planiralo prikupljanje i sintezu podataka koji su se pojavili u analizi potreba. Konkretno, tijekom osmišljavanja intervencije i planiranja aktivnosti dano je dovoljno prostora akcijama koje

su favorizirale sudjelovanje i dijalog; dobivanje jasnih i iskrenih informacija od uključenih žena, kroz neformalna okruženja i situacije koje su omogućili stručnjaci za partnerstvo, dalo je temeljne rezultate za definiranje preporuka.

U sljedećem odjeljku navodimo aspekte puta koji je omogućio definiranje 8 preporuka projekta Re-Ability za poboljšanje usluga koje se nude za podršku ženama žrtvama nasilja.

1.3 Proces izrade preporuka

Proces definiranja 8 preporuka strukturiran je na temelju okvira koji dijele stručnjaci partnerstva, počevši od točne analize informacija prikupljenih tijekom prve godine provedbe puta.

U ideji projektnog konzorcija odmah je bilo jasno da preporuke moraju biti rezultat sinergijskog rada između operatera i korisnika primljenih na usluge, kako bi se dao prostor glasu uključenih žena; S tim u vezi, u prvoj fazi implementacije IO3 predviđeno je prikupljanje informacija putem matrice prikupljanja podataka (Prilog 3 - Predložak matrice) u kojoj su definirane i specificirane informacije potrebne za proces definiranja preporuka.

Matricu su pratile smjernice za korištenje od strane stručnjaka projekta, koji su komentirali i analizirali tijekom izrade preporuka.

Za izradu preporuka, podaci prikupljeni od:

- Realizirane fokusne grupe s 23 žene i majke smještene na stazama socijalne skrbi, iz 5 zemalja partnerstva;
- Realizirane fokus grupe s 26 operatera uključenih u podršku ženama žrtvama nasilja s najmanje 1 godinom iskustva u uslugama;
- Polustrukturirani intervju proveden s 44 žene i majke uključene u staze socijalne skrbi, iz 5 zemalja partnerstva;
- Proveden upitnik sa 35 operatera uključenih u podršku ženama žrtvama nasilja.

Aktivnosti su provedene u prisutnosti i online (osobito, tijekom nacionalnih odredbi Covid-19) slijedeći posebne protokole ovlaštenja za obradu osobnih podataka i u multidisciplinarnom timu

Što se tiče fokusne grupe realizirane s majkama i ženama koje su dobrodošle u usluge, podaci dostupni za izradu IO3 su ukup-

ni izvještaji fokusnih grupa realiziranih s ukupno 23 sudionika. Prosječna participacija u fokusnim grupama bila je 4,6 s 3 sudionika iz Hrvatske i Estonije, 4 iz Rumunjske, 6 iz Grčke i 7 iz Italije.

Kako bi se što bolje poštivala različita zastupljenost, osim brojčane jednakosti, poštovana je i dobna zastupljenost: sve dobne skupine od 18 do 45+ bile su uključene u fokus grupu. Dodatna činjenica je da su 70 posto sudionica majke barem jednog djeteta. Majke imaju koristi od usluga savjetovališta, hitne i rehabilitacijske centre te socijalnih stanova. Razdoblje provedeno u specijaliziranim službama varira od 1-3 mjeseca do 7 mjeseci +.

Što se tiče fokus grupe provedene s operaterima i edukatorima, korišteno je ukupno izvješće s 25 operatera u različitim zemljama; prosječan broj socijalnih radnika koji su sudjelovali u fokus grupi bio je 5,8, s 4 predstavnika iz Estonije, Grčke i Italije, 5 predstavnika iz Hrvatske i 9 iz Rumunjske. Sudionici su uglavnom bili žene, a obuhvaćene su dobne skupine od 25 do 45 godina. Iako je više od polovice stručnjaka koji su sudjelovali u fokus grupi imalo više od 5 godina iskustva u tom području, među ispitanicima je bilo i početnika i nedavnih diplomanata koji su prethodno volontirali u području skrbi o obiteljskom nasilju.

Ukupno je 10 fokusnih grupa provedeno između 15.11.2021. i 27.1.2022., 2 po zemlji, od kojih 5 sa socijalnim radnicima i 5 s majkama i ženama u skrbi.

Što se tiče intervjua i upitnika, radi se o polustrukturiranim intervjuima (Prilog 2), u kojima anketari i ispitanici u formalnom

okruženju, kroz smjernice dostupne u projektu IO1, vode razgovor koristeći unaprijed utvrđen obrazac pitanja, uz mogućnost slijediti određene upute u razgovoru gdje je to potrebno.

Za provođenje intervjua i upitnika postavljen je papirnati predložak putem kojeg su bilježeni odgovori; tijekom razdoblja provedbe zbog ograničenja od Covid-19, u nekim slučajevima za provođenje je bilo potrebno koristiti online sastanak. U svakom slučaju, kako za izravne tako i za on-line intervjue poštovana je sloboda sudjelovanja i spontanost u odgovorima i pričama, tako da je bilo moguće prikupiti temeljne podatke koji predstavljaju stvarnost usluga socijalne skrbi i perspektivu primljenih i/ili podržanih žena. Naposljetku, u provođenju razgovora stručnjaci su posebnu pozornost posvetili relevantnim čimbenicima, a trenutak razgovora iskoristili su kako bi na najbolji način objasnili namjene i korištenje podataka te prije svega poštivanje privatnosti, uz pročitano i potpisano posebnu autorizaciju. prije intervjua, kao i za fokus grupe.

Svaki partner je uzeo u obzir i analizirao četiri alata nakon 3 elementa analize, koji se mogu podijeliti u 3 faze

Faza 1 - Analiza prioriteta proizašlih iz prikupljanja podataka:

izdvojili smo opće makroteme koje su bile najrelevantnije za svaki od korištenih instrumenata istraživanja. Istraživači su u ovoj fazi stoga izdvojili općenite teme, koje su

međutim bile potkrijepljene kontekstualnim elementima i frazama koje su bile relevantne tijekom izvođenja instrumenta. To se odnosi na drugu fazu analize u kojoj je od njih zatraženo da sažmu i izvijeste o elementima koji podupiru ove prioritete kako bi se odredila njihova relevantnost.

Faza 2 - Razrada prioriteta kroz konkretne primjere i specifične podatke za svaki prioritet:

svaki je partner pridonio prikupljanju informacija pružanjem informacija unutar matrice koja je specificirala i poboljšala podatke, s dovoljno prostora za riječ i glas majki i operatora koji su mogli izraziti mišljenja, ideje i perspektive.

Potrebe su tada postale ključni element za fazu 3, odnosno obrada podataka i definiranje općih prioriteta na kojima se temelje preporuke projekta.

Faza 3 - Definiranje općih prioriteta: Nakon obrade neobrađenih podataka, analiziranih iz općih informacija proizašlih iz obavljenog posla, bilo je moguće dobiti opće prioritete koji su motivirani i kontekstualizirani, na temelju stvarne potrebe otkrivene u specifične kontekste projekta.

Polazeći od ove matrice podataka, svaki je subjekt proveo analizu prema navedenim indikacijama i izrađeno je 5 analiziranih matrica podataka, jedna po zemlji. Analiza je omogućila da se utvrdi koji su glavni prioriteti: budući da su podaci prikupljeni na velikom uzorku, a podaci su bili uglavnom kvalitativni, kroz

fokus i intervju, partnerstvo je radilo na utvrđivanju i odabiru onih prioriteta koji se mogu podijeliti u smislu kategorije, motivacije, cilja.

Iz analize je proizašlo više od 50 prioriteta koji su prikupljeni kroz Dodatak 3: svakako je analiza proizvela različite teme i prioritete koji se mogu ujediniti među različitim zemljama, izvlačeći na vidjelo toliko mnogo aspekata sličnosti čak i u različitim kontekstima koji pripadaju 5. zemlje partneri.

Obuka, emocionalna podrška, psihološka podrška, umrežavanje i mnoge druge teme prikupljene su u izvješću i sažete u 20 posebnih prioriteta.

20 posebnih prioriteta tada postaju osnova na kojoj se određuju preporuke:

Intercepted Priorities

1	Time planning skills (quality time to spend with children)
2	Listening to the needs of mothers
3	Taking care of the mental health of mothers
4	Strengthening social-emotional skills
5	Greater awareness of one's own past and experiences
6	Achieving Economic Indemendence for mothers
7	Developing social services more focused on children and the mother-child relationship
8	Carrying out interventions that are adapted to the different cognitive levels and ages of the beneficiaries
9	Increased cross-sectoral communication and exchange of experience between stakeholders
10	Continous Training of operators that work with mothers
11	Rise awareness and empowering local communities to provide support to women after they leave the shelter (housing, work)
12	Promoting job placement for mothers
13	Ongoing support for parenting skills
14	Having specialised staff in primary care
15	Greater availability of human resources in communities/centers
16	Creating support groups outside the communities in the transition phase
17	Need to identify common needs and common response modalities for beneficiaries/disseminating intervention protocols
18	Improving teamwork in the community/centers and services
19	Improving cooperation with stakeholder (such as local, regional, national departments or services, private company, foundations etc.)
20	Improving cooperation with stakeholder (such as local, regional, national departments or services, private company, foundations etc.)

Polazeći od analiziranih 20 prioriteta, moguće je vidjeti kako su pojedinačni elementi podrške različitih vrsta od strane praktičara i majki karakteristični elementi provedene analize.

Prioriteti, u svom velikom broju i heterogenosti tema i područja, savršeno su polazište za definiranje naših preporuka: oni su jasan izraz neizražene potrebe, koja zahtijeva konkretne i specifične akcije, za koje pozivamo i iznad utvrđenih preporuka, koje treba uzeti u obzir pri planiranju usluga socijalne skrbi za žene, te u organizaciji osoblja uključenog u različite aktivnosti.

Kako bi fokusirali i objedinili prioritete proizašle iz provedenih analiza, partnerstvo je u trećoj fazi definiranja preporuka provelo neformalne grupe s 55 žena uključenih u socijalnu skrb, poput žrtava nasilja ili majki s poteškoćama.

Sklonost neformalnim grupama bila je zajednički izbor partnera, kako bi se stvorilo sigurno i participativno okruženje u kojem su uključene žene mogle podijeliti svoja mišljenja i omogućiti da se njihov glas slobodno čuje, dajući temeljni doprinos definiciji preporuka.

Stoga, polazeći od popisa od 20 prioriteta, opisanih i prikupljenih u Dodatku 3, partnerstvo je predložilo neformalne aktiv-

nosti koje uključuju najmanje 6 sudionika po događaju, bilo u vlastitim objektima ili na mjestima odabranim za tu priliku. Neformalna grupa najbolje je promovirala dijeljenje i razmjenu ideja, s aktivnostima brainstorminga koje su uključivale cijelu grupu u pružanju svoje perspektive.

Od tehnika koje je predložilo i koristilo partnerstvo, Word Café je zasigurno bio najučinkovitiji: to su alati koji se koriste za olakšavanje aktivnog sudjelovanja, razmjene ideja i zajedničkog stvaranja rješenja. Ove grupe njeguju otvoren i uključiv dijalog, potičući različitost perspektiva i potičući suradnju među sudionicima. Neformalno okruženje i velika sloboda koju su dali operateri stvorili su spontanost u odgovorima i sudjelovanje široke grupe.

Svaka je organizacija zatim strukturirala aktivnost prema vlastitoj metodologiji, slijedeći smjernice u nastavku:

- Odabir datuma na koji bi se događaj organizirao, kako bi se potaknula komunikacija u entitetu između uključenih operatera i u isto vrijeme komunicirala ciljnim ženama važnost sudjelovanja.
- Priprema aktivnosti, uključujući probijanje leda i dijeljenje, prezentaciju i aktivnosti evaluacije
- Objašnjenje aktivnosti, zašto se dijeljenje odvija; vizualizirajući zajedno sa grupom 20 prioriteta i komentirajući ih
- Uređivanje lokacije, uključeno osoblje s najmanje 2 operatera uključujući 1 voditelja i 1 promatrača

- Izrada izvješća o radu prema predlošku (prilog 4.1.)
- Zbirka fotografija, videa i popis sudionika.

Sve grupe u svakoj zemlji također su provele zajedničku aktivnost, dopuštajući nazivnik za analizu i definiranje preporuka. Tijekom aktivnosti, svaka grupa je radila na odabiru, od 20 prioriteta, samo 6 koji su bili glavni, motivirajući i važnost i ono što usluge, prema samim ženama, mogu ili mogu učiniti kako bi presrele potrebe i očekivanja.

U ovom procesu definiranja preporuka, dakle, perspektiva korisnika bila je temelj na kojem su istraživači, uspoređujući prikupljene podatke, strukturirali sadržaj IO3.

INTELLECTUAL OUTPUT 3 - PROJECT RE-ABILITY

Recommendations of moms victims of violence

Nekoliko fotografija neformalnih grupa

2.

PREPORUKE:

Ženski glas za
odgovor na potrebe

PREPORUKE: Ženski glas za odgovor na potrebe

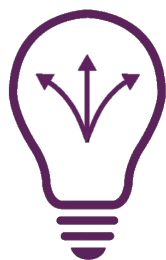
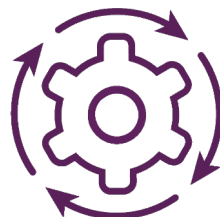
Smjernice za čitanje i opće informacije

Sljedeće preporuke, koje su rezultat procesa opisanog u prethodnim poglavljima, definirane su prema motivacijskoj logici, takozvanom "zašto" iza preporuke. Zatim slijedi operativna preporuka, koja određuje "kako" to postići, te na kraju alati, odnosno radnje koje vode do uspješne implementacije preporuka. Tri su elementa razdvojena pomoću tri simbola navedena u ovom uvodnom dijelu, koji se odnose na tri dijela preporuke, radi lakšeg čitanja.

Zašto preporuka, predstavlja intrinzičnu motivaciju prema definiciji preporuke projekta Re-Ability: kao što smo predstavili, preporuke su rezultat puta rođenog iz glasa uključenih žena i operatera uključenih u društvene - usluge socijalne skrbi za žene i majke koje su žrtve nasilja, tako da je razumijevanje motivacije koja stoji iza preporuke ključno u čitanju preporuke. Polazeći od analize uzroka, moguće je uspostaviti mjere i radnje koje potrebe otkrivene kod primatelja prevode u operativne i učinkovite pojmove, što nas vraća na element Operativne preporuke.

Operativna preporuka prevodi motive i razloge, a time i temeljne uzroke potreba, u konkretne radnje za provedbu preporuka. Strategije, ideje i ciljevi definirani su za poboljšanje ponuđenih usluga, kvalitete i vrste, kao i za podizanje svijesti i promicanje odgovarajuće osjetljivosti na različite identificirane ranjivosti i poteškoće. Operativna preporuka osigurava da se politike provode učinkovito i dosljedno.

Konačno, aktivnosti predstavljaju praktičnu provedbu predloženih preporuka. O aktivnostima se raspravljalo i definiralo polazeći od prijedloga operatera i uključenih žena, pretočenih u održive i izvedive putove, koji su uzeli u obzir ekonomske i održive poteškoće, ali koji su bili učinkoviti u provedbi specifične podrške, pomoći i programa prevencije unutar službe socijalne skrbi za žene i majke žrtve nasilja.

RECOMMENDATION n.1

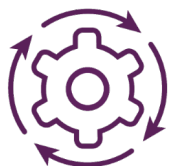
SLUŠANJE ZA POTREBE ZBIRNIH MAJKI

*„SLUŠAJTE NAS KADA DOĐEMO, RAZUMIJEJTE NAS I
RAZUMIJEJTE NAŠE POTREBE, NAŠE PRIČE“.*

Zašto:

Iz utvrđenih prioriteta i perspektiva majki koje primaju ili podržavaju centri proizlazi potreba za prostorom za individualne zahtjeve, koji se često podcjenjuju ili razmatraju samo na generički način; Stoga je naglašena važnost slušanja i razumijevanja potreba i priča žena koje stižu u prihvatne centre. Mnoge žene koje bježe i/ili prijavljuju nasilje pretrpjele su traumatična iskustva i posebno su ranjive; operateri prihvatnih centara moraju pažljivo slušati njihove potrebe kako bi bolje razumjeli i osigurali odgovarajuću pomoć. Ovaj empatijski pristup pogoduje stvaranju gostoljubivog i sigurnog okruženja za žene i njihovu djecu, gdje se mogu osjećati saslušane, shvaćene i podržane. Slušanje žena u zajednici bitan je korak u pružanju potpore koja im je potrebna za prevladavanje poteškoća i izgradnju pozitivnije budućnosti, radeći više na osobi, a manje na hitnom slučaju.

Operativna preporuka:

Ovaj nam kontekst omogućuje definiranje operativne preporuke, u skladu s onim što Individualni obrazovni plan (<https://reabilityeducation.eu/>) želi implementirati, više individualizirane podrške koja uzima u obzir potrebe majke.

Kako bi se osiguralo da se potrebe majki smještenih u zajednici adekvatno slušaju, preporuča se da se djelatnici centara za skrb osposobe za empatičku komunikaciju i aktivno slušanje. Osim toga, važno je stvoriti sigurno i ugodno okruženje za žene i njihovu djecu, pružiti personaliziranu podršku dodjelom skrbnika ili mentora, stvoriti trenutke dijeljenja i razmjene među ženama, te redovito ocjenjivati učinkovitost ponuđene usluge, prikupljanje povratnih informacija od žena primljenih u zajednicu i uvođenje bilo kakvih promjena kako bi se poboljšala kvaliteta pružene skrbi.

Akcijski:

- Obučavati djelatnike skloništa o empatijskoj komunikaciji i aktivnom slušanju, kako bi se potaknula atmosfera povjerenja i podrške s primljenim ženama i njihovom djecom.

- Stvorite sigurno i ugodno okruženje za žene i njihovu djecu, uključujući privatne i rezervirane prostore za razgovore.

- Pružanje personalizirane podrške ženama primljenim u zajednicu, npr. dodjeljivanjem skrbnika ili mentora, koji može slušati i podržati ženu tijekom njezina puta promjene.
- Dodjeljivanje mentora po zajednici ili službi vrlo je važno ne samo za slušanje, već i za upravljanje i podršku kućanstvu na dnevnoj bazi. Omogućuje jasnu referentnu točku i veću potporu: bitno je da odgajatelj ne zamjenjuje majku u upravljanju djecom, da je ona, dakle, prisutna, ali 'iza scene', favorizirajući slušanje i promatranje.
- Stvorite trenutke dijeljenja i razmjene među ženama primljenim u zajednicu, kroz grupne aktivnosti, kako biste potaknuli stvaranje veza i osjećaja zajednice.
- Osiguravanje prisutnosti posrednika, edukatora koji prati način na koji međusobno komuniciraju. Često se tijekom dijeljenja može dogoditi da se pojave okolnosti koje dovode do isključivanja nekoga, potičući u osobi (osjećaj usamljenosti i nedostatnosti ili osjećaj neshvaćenosti), stvarajući dojam nepoželjnosti unutar zajednice.
- Pratite i posebno radite na integraciji svakog člana unutar grupe za dijeljenje, izbjegavajući formiranje podskupina ili podjela.

- Redovito procjenjujte učinkovitost ponuđenih usluga, prikupljajte povratne informacije od žena u zajednici i unosite promjene kako biste poboljšali kvalitetu pružene skrbi.

RECOMMENDATION n. 2

BRIGA O MENTALNOM ZDRAVLJU ŽENA

„BRINUĆI O NAMA KAO MAJKAMA, KAO ŽENAMA, KAO
LJUDIMA, POMAŽUĆI NAM DA PREVLADIMO TRENUTKE
STRESA I POTEŠKOĆA“

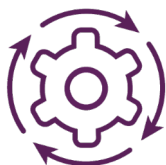

Zašto:

Briga o mentalnom zdravlju majki smještenih u zajednici prioritet je kako bi se osigurao njihov učinkovit i trajan oporavak nakon teškog puta nasilja i/ili zlostavljanja koje su proživjele. Nasilje u obitelji i rodno uvjetovano nasilje može uzrokovati teške psihičke traume i utjecati na mentalno zdravlje žene, uzrokujući depresiju, anksioznost, poremećaje spavanja.

Mentalno zdravlje majki usko je povezano s njihovom sposobnošću da se brinu za svoju djecu; njihov put do oporavka može biti ometan ako im se ne pruže potrebni alati i resursi da se nose s posljedicama nasilja koje su doživjeli. Štoviše, postoji veća vjerojatnost da će se žene koje ne dobiju odgovarajuću podršku za svoje mentalno zdravlje ponovno naći u situacijama nasilja i zlostavljanja.

Operativna preporuka:

Potrebno je voditi brigu o mentalnom zdravlju majki smještenih u zajednici kako bi se osigurala dobrobit ovih žena i njihove djece. Da bi se to postiglo, potrebno je stvoriti ugodno i sigurno okruženje u kojem se žene mogu osjećati slobodnima izraziti svoje misli i osjećaje bez osuđivanja i u kojem negovatelji mogu ponuditi odgovarajuću podršku. Drugi element koji treba uzeti u obzir je vrijeme: skrbnik treba posvetiti potrebno vrijeme slušanju majke, bez žurbe i/ili prekida zbog drugih rutinskih obveza; slušanje zahtijeva smirenost i strpljenje, zbog čega bi bilo poželjno predvidjeti prostore za slušanje u vrijeme kada djeca nisu prisutna, jer prekidi ne dopuštaju da se majka čuje i da se slobodno izrazi. U tom smislu važno je da su operateri osposobljeni i senzibilizirani za prepoznavanje znakova stresa i emocionalnog distresa te da su sposobni promptno intervenirati i pružiti potrebnu podršku. Da bi se to postiglo, aktivnosti i trenuci slobodnog vremena postaju korisni alati za promicanje psihološke dobrobiti majki, kao što je sudjelovanje u grupama za samopomoć, kreativne i sportske aktivnosti te sastanci s psiholozima i stručnjacima za mentalno zdravlje. Projekt IO2 pruža alate koji se mogu koristiti u takvim prilikama dostupni na:

<https://reabilityeducation.eu/>

Akcijski:

Procijeniti prisutnost psihičkih i/ili psihičkih poremećaja po dolasku žena i redovito pratiti stanje njihovog mentalnog zdravlja tijekom boravka u zajednici ili uslugama.

- Osigurajte pristup psihološkoj podršci i terapijskim uslugama, kroz prisutnost psihologa, psihijataru i/ili terapeuta unutar zajednice ili kroz stvaranje sporazuma s vanjskim službama.
- Organizirajte grupne i socijalizacijske aktivnosti koje ženama omogućuju međusobno suočavanje i podršku, stvarajući sigurno i zaštićeno okruženje.
- Obučite osoblje zajednice da prepozna znakove traume i mentalnih poremećaja te da učinkovito upravlja kriznim i hitnim situacijama.
- Promicanje kulture skrbi o mentalnom zdravlju i prevencije, putem informiranja i kampanja podizanja svijesti usmjerenih i na žene u skrbi i na osoblje zajednice.
- Pratiti majke u kreiranju dnevnog/tjednog rasporeda, u kojem je dan organiziran, izdvajajući prostore namijenjene njima, kako bi se promicala njihova psihofizička dobrobit. Prim-

jerice, u jutarnjim satima dok su djeca u školi, nakon što pospreme zajednički prostor, mogu izdvojiti vrijeme za učenje, kreativne i sportske aktivnosti ili što god žele. U ovom slučaju, osim promicanja dobrobiti majke, procjenjuje se njezina sposobnost upravljanja svakodnevnim životom.

RECOMMENDATION n. 3

PROMICATI POSTIZANJE EKONOMSKE NEOVISNOSTI ŽENA TIJEKOM AUTONOMIJE

*„POMOZITE NAM DA NAĐEMO POSAO, DA BUDEMO
SAMOSTALNI KAKO BI NAŠOJ DJECI MOGLI PRUŽITI SVE
ŠTO IM TREBA“.*

Zašto:

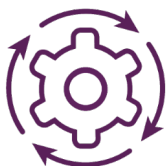

Razvoj ekonomske neovisnosti za majke smještene u sustave skrbi ključni je aspekt u definiranju ili poboljšanju temelja njihove budućnosti i budućnosti njihove djece. Promicanje ekonomske neovisnosti omogućuje ženama veću autonomiju, kako u upravljanju vlastitim životima tako i životima svojih obitelji; potiče veći osjećaj samoučinkovitosti i samopoštovanja, povećava samopouzdanje i sposobnost donošenja važnih odluka.

Ekonomska neovisnost je čimbenik u prevenciji rodno uvjetovanog nasilja i u prevladavanju situacija već doživljenog nasilja. Mnoge su žene zarobljene u nasilnim situacijama upravo zbog svoje ekonomske ovisnosti o partneru.

Kad bi te žene uspjele održati vlastitu ekonomsku neovisnost, sigurno bi bolje mogle raskinuti vezu sa svojim agresorom i pobjeći iz nasilnih situacija.

Razvoj ekonomske neovisnosti također je prednost za djecu, jer će im se povećati mogućnosti za pristup kvalitetnijem životu. U tom smislu, ulaganje u strukovno osposobljavanje i stvaranje mreža podrške za majke moglo bi pomoći da se prekine začarani krug siromaštva i poboljšaju mogućnosti odrastanja njihove djece.

Operativna preporuka:

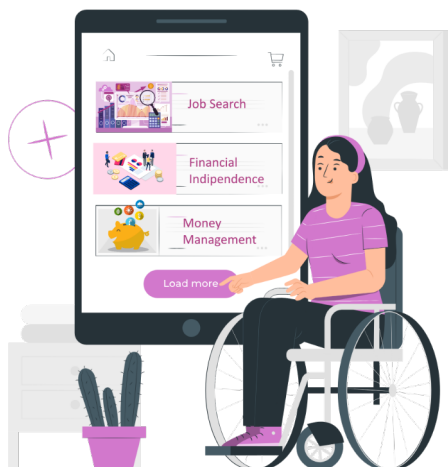
Skloništa i službe socijalne skrbi trebaju razviti programe osposobljavanja i podrške za stjecanje strukovnih vještina i vještina traženja posla. Osim toga, mogla bi se poticati partnerstva s lokalnim poduzećima kako bi se majkama olakšalo zapošljavanje i ekonomska autonomija.

Usluge financijske potpore, poput savjetovanja o zajmovima i državnim doprinosima, mogle bi se ponuditi kao podrška majkama u postizanju ekonomske stabilnosti. Operateri preko šaltera općinskih službi mogu dobiti korisne informacije koje će podijeliti s majkama za definiranje individualnih programa obuke.

Akcijski:

- Ponudite obuku i podršku za razvoj profesionalnih i poduzetničkih vještina koje mogu pomoći ženama da pronađu posao ili pokrenu vlastiti posao.
- Radite s lokalnim institucijama i tvrtkama na stvaranju mogućnosti zapošljavanja i stažiranja za žene smještene u centrima.
- -Pružanje finansijskih savjeta i pomoći u pristupu bankarskim uslugama, kao što je otvaranje bankovnog računa.
- Promicati sudjelovanje žena u aktivnostima solidarne ekonomije, kao što su zadruge ili projekti mikrokreditiranja.
- Procijenite mogućnost izrade radnih projekata unutar zajednice ili samog prihvatnog centra, npr. potporne aktivnosti ili usluge čišćenja koje ženama mogu ponuditi priliku za zaradu i razvoj vještina.
- Promicati svijest među lokalnim institucijama i civilnim društvom o izazovima s kojima se susreću žene žrtve nasilja u postizanju ekonomske neovisnosti, kako bi se stvorilo više prilika i podrške za te žene.

- • Pružite finansijsku potporu u pogledu upravljanja novcem. Često majke koje nikad nisu 'upravljale' novcem kupuju beskorisne ne dajući vrijednost novcu koji imaju.

RECOMMENDATION n. 4

PROMICANJE SOCIJALNIH USLUGA USMJERENIH NA DIJETE I ODNOSA MAJKE I DIJETE

*"IMATI DOBAR ODNOS SA SOCIJALNOM SLUŽBOM,
VIŠE SUSRETA, BOLJE POZNAVANJE NAŠE DJECE"*

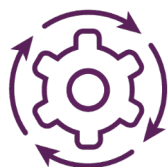
Zašto:

Poticanje socijalnih usluga posebno usmjerenih na djecu i odnos majka-dijete važan je element u pružanju podrške ženama u skrbi: djeca su prva koja su uključena na različitim razinama u slučajeve nasilja u obitelji i ona su također ta koja trpe najviše od psihičkih posljedica takvog traumatičnog iskustva. Neophodno je da djeca održe pozitivan odnos sa svojim majkama kako bi prevladali traumu i izgradili zdrave i stabilne odnose u budućnosti, gdje je to moguće.

Promicanje odnosa majka-dijete pomaže majkama da razviju veći osjećaj samopouzdanja i kompetentnosti kao roditelja te da uspostave pozitivnu vezu sa svojom djecom. Programi psihološke podrške i obiteljsko savjetovanje te igra i rekreacijske aktivnosti za roditelje i djecu tijekom provedbe

projekta pokazali su se pozitivnim rezultatima u individualnim evaluacijama provedenim na ženskim putevima. Iz istraživanja i analiziranih dobrih praksi, rad na odnosu ujedno je i prevencija daljnjeg nasilja, jer postoji veća vjerojatnost da će djeca koja su doživjela obiteljsko nasilje u budućnosti postati žrtve ili počinitelji takvog nasilja.

Operativna preporuka:

Čini se potrebnim uključiti posebne usluge usmjerene na brigu i promicanje odnosa majka-dijete u puteve skrbi za žene žrtve nasilja. To se može dogoditi putem pružanja usluga podrške roditeljstvu, prisutnosti prostora prikladnih za interakciju majka-dijete, suradnje sa stručnjacima specijaliziranim za brigu o djeci, kao što su pedijatri, dječji psiholozi i/ili odgajatelji.

Službe bi trebale stalno procjenjivati utjecaj ponuđenih usluga na odnos majka-dijete i na psihološko zdravlje djeteta, pratiti učinkovitost aktivnosti i unositi eventualne promjene u skladu s potrebama majke i djeteta.

Socijalne službe treba promatrati kao valjan oslonac od kojeg se može potražiti pomoć i podrška. Poticanje veće svijesti o ovim uslugama i osiguravanje čestih kontakata sa socijalnim radnicima omogućit će majkama da se osjećaju sigurnije i manje same; osjećat će podršku stručnjaka i odnos povjerenja može

im pomoći da provedu potrebne promjene za sebe,
kao žene i majke

Akcijski:

- Procijeniti specifične potrebe majki i djece smještenih u zajednici, kako bi se razvile usluge i programi usmjereni na unaprjeđenje odnosa majka-dijete.
- - Uključiti majke u planiranje i razvoj navedenih usluga; to ih stavlja u središte projekta i daje im osjećaj odgovornosti koji često nedostaje tijekom faza intervencije.
- - Uključite stručnjake za dječji razvoj i psihologe kako bi pomogli majkama da shvate važnost odnosa s njihovom djecom i kako bi im pružili potrebne alate za razvoj tog odnosa.
- • - Ponudite usluge obiteljskog savjetovanja i terapije za majke i djecu za rješavanje bilo kakvih problema u vezi i mentalnog zdravlja (preporuka 2).
- • - Poticati stvaranje sigurnih i ugodnih prostora za djecu unutar ustanova za skrb, opremljenih igračkama, knjigama i rekreacijskim aktivnostima kako bi se poticao njihov razvoj i dobrobit.
- • - Obučite osoblje skloništa, uključujući socijalne radnike, psihologe i liječnike, o važnosti odnosa majka-dijete i načinima kako ga podržati.

- - Uključite lokalne zajednice i organizacije civilnog društva u potporu majkama i djeci u zajednici, npr. kroz donacije igračaka, knjiga ili opreme za uzdržavanje djece.

RECOMMENDATION n. 5

KONTINUIRANO USAVRŠAVANJE OPERATERA ZA RAD S MAJKAMA

*"OSJEĆAM SE SIGURNIJE KADA U OPERATERU KOJI
RADI SA MNOM PERCIPIRAM ODGOVORNOST I SPOSOB-
NOST".*

Zašto:

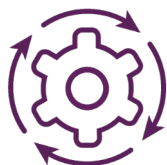
Stalna edukacija operatera koji rade s majkama smještenim u zajednicama važna je jer im omogućuje osiguranje adekvatne i kvalitetne stručne podrške.

Stručnjaci koji rade u ovim okruženjima moraju biti u stanju razumjeti potrebe žena i njihove djece, ponuditi im emocionalnu podršku i dati im informacije i smjernice za pristup uslugama koje su im potrebne. Stručnjaci moraju biti u mogućnosti stvoriti ugodno i sigurno okruženje u kojem se žene osjećaju ugodno i slobodno izražavaju svoje emocije i misli bez osuđivanja.

Kontinuirana obuka omogućuje operaterima da budu u tijeku s novim metodama intervencije i steknu nove vještine kako bi

zadovoljile potrebe majki u zajednici. Na taj način operateri mogu poboljšati kvalitetu svog rada, povećati njegovu učinkovitost te posljedično pridonijeti osiguravanju bolje podrške ženama i njihovoj djeci.

Osim toga, kontinuirano usavršavanje praktičara također pomaže u sprječavanju rizika od sagorijevanja i profesionalnog stresa. Praktičari koji rade sa ženama žrtvama obiteljskog nasilja izloženi su emocionalno intenzivnim i stresnim situacijama: timski rad i supervizija mogu pomoći praktičarima da bolje upravljaju stresom i održe ravnotežu između osobnog i profesionalnog života, izbjegavajući rizik od emocionalnog sagorijevanja.

Operativna preporuka:

Promicati i učiniti strukturalnim, unutar institucija, pružanje stalnih tečajeva za operatere koji rade s majkama primljenim u zajednici, s ciljem da im se pruže specifične vještine i alati za rad na empatičan i neosuđujući način.

Potaknite operatere na sudjelovanje u grupama za nadzor i podršku kako bi potaknuli stalnu raspravu o iskustvima i problemima s kojima su se susretali tijekom rada.

Akcijski:

- Organizirati treninge i redovite supervizije za operatere koji rade s majkama primljenim u zajednicu. Te bi sesije trebale pružiti praktične alate za poboljšanje kvalitete obavljenog rada i osigurati bolje razumijevanje problema majki.

- - Uključiti stručnjake iz ovog područja u obuku stručnjaka, uključujući psihologe, socijalne radnike, odgajatelje i pravnike, kako bi se ponudio multidisciplinarni pogled na probleme majki i strategije za njihovu pomoć.
- • - Poticanje sudjelovanja operatera u online tečajevima ili tečajevima obuke na daljinu, kako bi mogli steći vještine i znanja čak i u teškim situacijama, kao što je tijekom pandemije.
- • - Prikupiti povratne informacije i prijedloge od samih operatera o vrsti obuke koju smatraju najkorisnijom i najprikladnijom za svoje potrebe, kako bi se osiguralo da obuka uvijek bude u skladu sa stvarnim potrebama osoblja.
- • - Ocijenite učinkovitost provedene obuke definiranjem pokazatelja uspjeha, kao što je poboljšanje radne klime, postizanje specifičnih ciljeva ili smanjenje sagorijevanja među operaterima.

RECOMMENDATION n. 6

PODIZANJE SVIJESTI I OSNAŽIVANJE LOKALNIH ZAJEDNICA ZA PRUŽANJE POTPORE ŽENAMA NAKON IZLASKA IZ SLUŽBI NJEGE/PODRŠKE

„DA NAM DATE REFERENTNE TOČKE U NAŠIM
KONTEKSTIMA, DA ZNAMO KOME SE MOŽEMO
OBRATITI ZA POMOĆ AKO JE POTREBNO”

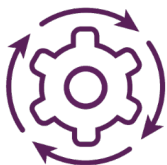

Zašto:

Podizanje svijesti i osnaživanje lokalnih zajednica relevantni su za pružanje podrške ženama nakon što su napustile sklonište i usluge podrške. Mnoge žene koje su doživjele obiteljsko nasilje teško započinju novi samostalan život, posebice u stambenom i zaposlenom smislu. Stoga je potrebno osvijestiti lokalnu zajednicu o važnosti pružanja podrške ženama koje izlaze iz usluga skloništa, kako bi imale veće šanse za uspjeh u budućem životu.

Lokalne zajednice mogu se uključiti u različite akcije, poput organiziranja kampanja podizanja svijesti o nasilju u obitelji, kreiranja programa obuke za poslodavce o temama rodno uvjetovanog nasilja, promicanja inicijativa za zapošljavanje žena žrtava nasilja te podizanja svijesti o stambenoj autonomiji.

Lokalne zajednice mogu pružiti podršku ženama kroz stvaranje mreža podrške, poput grupa za samopomoć, gdje žene mogu podijeliti svoja iskustva i dobiti emocionalno-psihološku i resursnu podršku.

Operativna preporuka:

Promicati aktivno sudjelovanje lokalnih zajednica kroz kampanje podizanja svijesti i uključivanje susjedskih udruga, javnih institucija i trećeg sektora.

Zajednice bi trebale poticati stvaranje mreža solidarnosti među stanovnicima radi poticanja razmjene informacija i međusobne podrške. Konačno, uspostavljanjem aktivnih politika za potporu stanovanja i rada, kako bi se ženama zajamčila ekonomska autonomija koja im je potrebna za samostalan život nakon izlaska iz skrbi.

Akcijski:

- Kreirajte kampanje podizanja svijesti: koristite lokalne medije, kao što su novine, radio i televizija, kako biste osvijestili lokalnu zajednicu o problemima žena koje su doživjele nasilje i važnosti pratnje i podrške za majke, te dostupnih usluga podrške. .
- Naglasite važnost podrške lokalne zajednice kako bi se pomoglo ženama da ponovno izgrade svoje živote i/ili poboljšaju svoju obrazovnu ulogu.
- Organizirajte javna događanja: događanja i sastanke, na kojima se raspravlja o problemima nasilja i podrške ženama. Ova događanja također mogu uključivati prezentacije žrtava nasilja (koje su završile svoje tečajeve u skloništima) i stručnjaka koji rade na terenu.
- Uključite lokalne organizacije: crkve, škole i lokalne organizacije u podizanje svijesti o nasilju i pružanje podrške ženama koje su napustile sklonište/službe podrške. Te organizacije mogu organizirati sastanke i osigurati resurse i podršku ženama.
- Omogućiti obuku zajednici: omogućiti obuku lokalnoj zajednici o znakovima obiteljskog nasilja i kako pružiti podršku

ženama koje su doživjele nasilje. Ova se obuka može pružiti lokalnim organizacijama i iz komplementarnih sektora koji uključuju potencijalne korisnike.

RECOMMENDATION n. 7

STVARANJE GRUPA PODRŠKE IZVAN ZAJEDNICA I USLUGA U TRANZICIJI NAKON NAPUŠTANJA PUTEVA

*"DA NAM DATE REFERENTNE TOČKE U NAŠIM
KONTEKSTIMA, DA ZNAMO KOME SE MOŽEMO
OBRATITI ZA POMOĆ AKO JE POTREBNO".*

Zašto:

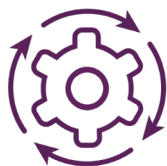
Stvaranje grupa za podršku čak i nakon napuštanja usluga prilika je koja ženama može ponuditi sigurno i sigurno okruženje u kojem mogu podijeliti svoja iskustva i emocije, dok primaju uzajamnu podršku i ohrabrenje.

Grupe mogu biti prilika da žene upoznaju druge žene koje su doživjele slične situacije i da se osjećaju manje usamljeno i izolirano, te pronađu primjere iz životnog iskustva žena koje imaju slično iskustvo kao i oni. Sudjelovanje u tim grupama može pomoći ženama da ponovno izgrade svoje samopoštovanje i razviju nove pozitivne odnose s drugima.

Ova akcija može aktivno doprinijeti osvještavanju i osnaživanju lokalnih zajednica: naime, kroz organizaciju aktivnosti i javnih skupova, grupe mogu informirati stanovništvo o stvarnosti žena žrtava nasilja i problemima s kojima se susreću u tranziciji. Na taj način mogu pridonijeti stvaranju veće svijesti i osjećaja odgovornosti prema ovim ženama i njihovim potrebama.

Grupe mogu biti prilika za suradnju s lokalnim vlastima i udrugama u promicanju politika i programa podrške ženama žrtvama nasilja.

Razmjenom informacija i organiziranjem zajedničkih inicijativa, ove grupe mogu pomoći u izgradnji podržavajuće i održive mreže podrške za te žene, osiguravajući im sigurniju i sigurniju budućnost.

Operativna preporuka:

Promicati stvaranje grupa podrške u suradnji s lokalnim vlastima, sektorskim organizacijama i zajednicama za aktivnu podršku u fazi tranzicije za majke i žene žrtve nasilja.

Prilika za stvaranje vanjske mreže podrške vrijedan je resurs za majke i žene da se osjećaju shvaćene i podržane te da se osjećaju dijelom veće zajednice domaćina od skloništa.

Akcijski:

- Identificirati lokalne organizacije i resurse koji mogu pružiti podršku ženama žrtvama nasilja, kao što su centri za borbu protiv nasilja, službe pravne pomoći, savjetovališta i dobrovoljne organizacije.

- Radite s lokalnim vlastima kao što su socijalne službe, službe za stanovanje i službe za zapošljavanje kako biste identificirali raspoložive resurse i koordinirali usluge.

- Promicati sudjelovanje žena distribucijom letaka, organiziranjem javnih događanja i suradnjom s organizacijama na terenu.
- Osigurajte sigurno i zaštićeno okruženje: npr. odabirom odgovarajuće lokacije koja štiti privatnost, gostoljubivog i gostoljubivog prostora koji također može pružiti usluge podrške.
- Obučite i podržite voditelje grupa: Obučite i podržite voditelje grupa, dajući im potrebne vještine i resurse za olakšavanje grupnih aktivnosti i osiguranje kontinuiteta.
- Procijenite učinak: Procijenite učinak grupa podrške

izvan zajednica u tranziciji prikupljanjem povratnih informacija i procjenom promjene koja se događa u životima žena koje sudjeluju.

RECOMMENDATION n. 8

UNAPRIJEDITI SURADNJU S DIONICIMA U MREŽI SOCIJALNE SKRBI

„ČESTO NAM JE TEŠKO RAZUMIJETI ŠTO SU USLUGE ZA NAS, GDJE SU I KAKO IM PRISTUPITI, POTREBNI SU NAM UČINKOVITI SMJERNICE I UČINKOVITI ODGOVORI“.

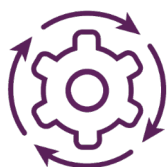

Zašto:

Poboljšanje suradnje s dionicima u mreži socijalne skrbi mora biti prioritetna preporuka za sve centre i službe koje primaju i pružaju podršku ženama: jer nasilje nad ženama je složena pojava koja zahtijeva cjeloviti i multidisciplinarni odgovor. Suradnja između različitih aktera uključenih u prevenciju i borbu protiv rodno uvjetovanog nasilja ključna je kako bi se osigurala sveobuhvatna i primjerena podrška ženama žrtvama nasilja.

Suradnja s lokalnim, regionalnim i nacionalnim odjelima i službama može pomoći u proširenju raspona usluga podrške za žene, poboljšati kvalitetu postojećih usluga i osigurati da

žene koje napuštaju usluge imaju pristup odgovarajućem smještaju i mogućnostima zapošljavanja. Suradnja s privatnim tvrtkama i zakladama također može osigurati financijska i materijalna sredstva za podršku uslugama podrške ženama i promicanje ekonomske autonomije žena žrtava nasilja.

Operativna preporuka:

Unaprijediti suradnju s dionicima u mreži socijalne skrbi uspostavom redovitih kanala komunikacije i redovitih sastanaka predstavnika lokalnih i regionalnih službi, privatnih tvrtki i zaklada te centara za borbu protiv nasilja i službi za podršku ženama žrtvama nasilja.

Učinite sve relevantne dionike, kao što su lokalni, regionalni, nacionalni odjeli ili službe, privatne tvrtke, zaklade, sastavnim dijelom procesa definiranja usluge i planiranja.

Uzmite u obzir ne samo iskusne organizacije, već pokušajte uključiti i nova udruženja, predlažući podjelu odgovornosti među dionicima, kako biste poboljšali sudjelovanje i planiranje, posebno na lokalnoj razini, gdje često kapilarnost usluga i loša komunikacija uzrokuju ogromnu štetu pružanju usluga ili pre-sretanju konkretne potrebe.

Akcijski:

Identificirajte i kontaktirajte glavne dionike mreže socijalne skrbi na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao što su javni odjeli ili službe, privatne tvrtke, zaklade i nevladine organizacije.

- Organiziranje suradničkih sastanaka između predstavnika različitih dionika kako bi se razgovaralo o potrebama i zahtjevima žena žrtava nasilja i majki u zajednici, s ciljem pronalaženja konkretnih i održivih rješenja.
- Stvaranje online platforme ili sustava mailing liste za poticanje razmjene informacija i komunikacije između različitih dionika mreže socijalne skrbi.
- Promicati sudjelovanje predstavnika različitih dionika u obuci i tečajevima osvježenja znanja o rodno uvjetovanom nasilju i pomoći ženama žrtvama nasilja, kako bi se poboljšala kvaliteta ponuđenih usluga.
- Promicati projekte suradnje između različitih dionika, kao što je stvaranje zajedničkog fonda za pomoć ženama žrtvama nasilja ili provedba programa obuke i zapošljavanja žena u zajednici.

- Redovito praćenje i evaluacija učinkovitosti poduzetih radnji i mogućih promjena i poboljšanja kako bi se osigurala učinkovitija podrška ženama žrtvama nasilja i majkama u zajednici.

3.

Zaključci i Annexes

3.1 ZAKLJUČCI

Po našem mišljenju, ovaj rezultat predstavlja značajan korak u pružanju bitnih preporuka i smjernica politike za razvoj aktivnosti usmjerenih na podršku ženama žrtvama nasilja koje su smještene u servisima i rezidencijalnim centrima. Naš glavni cilj u projektu Re-Ability bio je ponuditi praktične i učinkovite alate za poboljšanje skrbi koja se pruža ženama i djeci, osiguravajući tijekom provedbe da se komunikacija i odnosi uvijek odvijaju u sigurnom, empatijskom okruženju koje pruža podršku.

Kroz inkluzivnu metodologiju prikupili smo vrijedne podatke iz individualnih intervjuja, fokus grupa, neformalnih aktivnosti i istraživanja koja su proveli stručnjaci projekta.

Ovaj višedimenzionalni pristup omogućio nam je da dobijemo cjelovit pregled iskustava i potreba žena žrtava nasilja. Dvije godine nakon početka projekta sada smo u mogućnosti dati konkretne preporuke utemeljene na dokazima za poboljšanje postojećih usluga i rezidencijalnih centara. Jedna od ključnih preporuka svakako je važnost edukacije osoblja koje radi u službama i rezidencijalnim centrima. Ključno je da operateri budu adekvatno osposobljeni da razumiju i odgovore na specifične potrebe žena žrtava nasilja, a mi nastojimo ponuditi svakodnevnu stručnu obuku zajedno s lokalnim i europskim

mrežama socijalne skrbi: razmjena dobrih praksi ne smije ostati samo istraživanje aktivnosti, ali ono što smo naučili iz drugih konteksta trebamo primijeniti u praksi, za one akcije koje su postale konkretne rezultate i učinak.

Temeljni aspekt rezultata svakako je važnost aktivnog uključivanja samih korisnika u proces planiranja usluga i izrade preporuka; glasovi žena moraju se čuti i uzeti u obzir u svakoj fazi procesa donošenja odluka, jer službe moraju djelovati prema pojedincu, a ne prema hitnom slučaju. Njihovo izravno uključivanje ne samo da daje legitimitet izrađenim preporukama i politikama, već također osigurava da usluge stvarno odgovaraju njihovim potrebama. Iz iskustava i informacija koje su pružile uključene žene, već smo identificirali neke postojeće nedostatke u našim institucijama i uključili aktivnosti temeljene na istim preporukama u planiranje.

Također smo primijetili promjene kod korisnika koji su pratili različite fokus grupe i intervjuje tijekom mjeseci: osjećaj osnaženosti i autonomije, kao i stvaranje odnosa povjerenja između operatera i korisnika.

Partnerstvo ostaje na raspolaganju u potpunosti za pružanje daljnjeg materijala i za zajedničku izradu intervencijskih strategija ili novih projekata koji polaze od prioriteta, kako bi se popunile praznine u obrazovanju, obuci i resursima potrebnim za razvoj usluga koje su sve više usredotočene na individualno, a manje u hitnim slučajevima: izgradnja dugoročnih putova znači

postizanje pozitivnih učinaka na društvo, smanjenje javnih rashoda i poboljšanje uvjeta korisnika.

Vjerujemo da zajedno možemo krenuti ovim putem: možete nas kontaktirati na ufficioeuropa@consorzioartartuga.it kako bismo podijelili ideje i perspektive ili postavili pitanja o projektu i njegovim rezultatima.

PROJEKT ANNEXES

OVI PRILOZI ČINE SASTAVNI DIO PROIZVODA; PRIKUPLJENI SU IZ REZULTATA PROJEKTA 1, 2 I 3 I DOSTUPNI SU ZA DALJNJE PROUČAVANJE NA WEB-STRANICI:

<https://reabilityeducation.eu/>

ANNEX 1.1

Glas majki - Fokus grupe s korisnicama

The voice of the mothers - Focus Groups with beneficiaries
What kind of services do mothers receive? What is the general perception of the services provided to mothers on parenting by the services they are involved in? Benefits and challenges they see in the services they receive
Briefly describe what focus group participants said that they are struggling with when receiving the services
Briefly describe Is it possible to imagine changing some rules relating to meals, shopping and autonomy in the diet?
Briefly describe How would it be possible to change the management of free time with children? What could be done differently?
Briefly describe How would you like to intervene in the choices relating to the management of the residential group? How could you contribute in a personal way? Would you like to bring some props?
How does staying in the protected structure improve their well-being? Do they notice changes in the way they interact with mothers when they are in protected services?
What do they think will help them to improve their relationship with their children? How can being in the shelter/ or protected site help them to be more aware of their emotional well-being?
Do they think that service providers or counsellors are helping them with moments of anger, confusion, pain, anxiety etc ... Do they think this could change your way of dealing with problems in the future? If yes, how?
How can operators help them better in managing emotional difficult moments?
Among the many strategies used by operators, which ones can help them to improve or maintain a positive relationship with their children?
In their opinion, could it be useful to exercise more the use of emotions, kindness, meditation attitude, etc ... to better enjoy the relationship with children? And with the others?

ANNEX 1.2

Glas društvenih operatera - Fokusne grupe sa stručnjacima/ društvenim operaterima

The voice of the social operators - Focus Groups with specialists/social operators
Is the service overall adequate for the mother's needs?
The elements of service that the social operators think that mothers are satisfied the most with
Would they like to modify interventions or activities? How? What would they think could be improved?
Forms of cooperation with other services in their organization or outside and how they are managing the (if they are) any coordinated services provided to mothers?
Does the service they provide fully satisfy their sense of professional achievement? And if yes or no, why? Please explain.
What do they think could be improved in their professional skills to get better results?

ANNEX 2.1

Polustrukturirani intervju – ciljna skupina: žene u skloništima

1) interview's introduction
What's your name?
How old are you?
Where are you from?
Do you miss your country?
Do you plan to go back in your country?
Where do you live now?
How is this place?
Could you tell me how long you have been living in your current accommodation?
Do you feel the accommodation is adequate?
Do you share your room with other families?
Does the place satisfy your needs?
Is it difficult for you to live there?
Which kind of difficulties are you encountering in living in the shelter?
Please, tell us about your current level of education: (Middle school, High school diploma, Bachelor's degree, Graduated, Vocational degree/diploma...)?
Please, tell us about your work situation: Are you employed? In case you are unemployed: If you are unemployed: do you receive an unemployment benefit or allowance? Are you receiving some vocational training to improve your ability to get a job?
What do you think about your neighbourhood? Do you feel you are part of your community?
2) Interview's experience with the protection services:
What kind of things has been taught to you here?
What teaching methods are most often used by educators?
Of those teaching methods used, which do you find most beneficial?
Which teaching methods do not maintain your interest or are not effective for you?
What could be educators, teachers or social workers have done differently to make it a better learning experience?
What help do you need at the protection center for you and your child/children?
3) Interview's self-perception
What resources do you recognize in yourself?
How do you perceive yourself as a mother?
How is the bond with your children?
How could the people who support you help you to improve this bond?
If you fall ill or face a family problem, who do you turn to?
Do you have a family and/or friend support network?
Does the community support you adequately in your journey?
What would you improve?

ANNEX 2.2

Polustrukturirani intervju – ciljna skupina: društveni operater

A. Background experience:	
1.	Please state the type of Organisation/Service you are working for
2.	What is your current position at the organisation/service?
3.	How long have you been working in this centre?
4.	Have you worked in another shelter/care centre/service before? If YES, for how long?
5.	Are there training activities in your work?
6.	How do training activities support you in your work?
7.	Can you give us some examples of training activities you have taken part in?
Work experience	
8.	How does working in a team support your work?
9.	Can you tell us how often all the members of the team meet and discuss?
10.	How do you evaluate your relationship with the host mothers?
11.	Can you explain why?
12.	What difficulties have you encountered or do you encounter in your daily work?
13.	Within your service/organisation, who is responsible for drawing up the Individualized Educational Plan (IEP)?
14.	How do you participate in drawing up the IEP?
15.	Is there a time for monitoring and evaluating the IEP?
16.	How does it happen and who is involved?
17.	How is the mother involved in the development of the IEP?
18.	If there are moments for listening to the host mother, can you explain how this space is structured?
19.	Are there any specific workshops ongoing or have they been carried out in your center?
20.	Can you give us some examples?

B. Emotional Intelligence Experience	
21.	Are you familiar with the term emotional intelligence?
22.	At your everyday practice do you use emotional intelligence? <i>a. If YES, describe in brief how</i>
23.	Do you think emotional intelligence is widely used in the context of shelters/care centres/services for mothers victims of violence?
24.	Have you received any specific training and/or necessary knowledge and information for improving the skills of beneficiaries related to emotional intelligence? <i>If YES, what type of training and by whom?</i>
25.	How well would you say you can work with beneficiaries on emotional intelligence skills? Very well _____ Well _____ Badly _____ Very Badly _____
26.	As far as you know, are there specific guidelines and protocols relevant for single mothers/mothers victims of violence to enable them develop a sufficient level of emotional intelligence? <i>If YES, have you applied them/used them and how/in what context?</i>
27.	Are there tools/models used in your shelter/centre/service to educate beneficiaries on emotional intelligence? <i>If YES, describe which tools/models are used.</i>
28.	How effective do you think that working with emotional intelligence with single mothers /mothers victims of violence is?
C. Educational Autonomy Experience	
29.	How is the mother supported in the development of her parenting skills?
30.	Is educational autonomy in single mothers/mothers victims of violence something important to achieve in the shelter/centre/service you're working for?
31.	As far as you know, are there specific guidelines and protocols relevant for single mothers/mothers victims of violence to enable them develop a sufficient level of educational autonomy? <i>If YES, have you applied them/used them and how/in what context?</i>
32.	Are there tools/models used in your shelter/centre/service to enable educational autonomy of beneficiaries? <i>If YES, describe which tools/models are used.</i>
33.	Please state any suggestions you might have regarding any gaps in the process of developing a sufficient level of educational autonomy in single mothers and/or mothers victims of violence recipients of support.

ANNEX 3 - MATRIČNO PRIKUPLJANJE PODATAKA I SMJERNICE FAZA 1

SURVEYING TOOL	PRIORITIES EMERGING FROM THE DATA COLLECTION TOOL	SUMMARY/EXTRACT ABOUT THE PRIORITIES EMERGED	GENERAL PRIORITIES
Focus group with mothers			
Focus Group with Operators			
Mothers' questionnaires			
Operators' questionnaire			

ANNEX 4 - AKTIVNOST NEFORMALNE GRUPE

	PRIORITIES LIST	INDIVIDUAL	GROUP
1	Time planning skills (quality time to spend with children)		
2	Listening to the needs of mothers		
3	Taking care of the mental health of mothers		
4	Strengthening social-emotional skills		
5	Greater awareness of one's own past and experiences		
6	Achieving Economic Independence for mothers		
7	Developing social services more focused on children and the mother-child relationship		
8	Carrying out interventions that are adapted to the different cognitive levels and ages of the beneficiaries		
9	Increased cross-sectoral communication and exchange of experience between stakeholders		
10	Continuous Training of operators that work with mothers		

INTELLECTUAL OUTPUT 3 - PROJECT RE-ABILITY

Recommendations of moms victims of violence

	PRIORITIES LIST	INDIVIDUAL	GROUP
11	Raise awareness and empowering local communities to provide support to women after they leave the shelter (housing, work)		
12	Promoting job placement for mothers		
13	Ongoing support for parenting skills		
14	Having specialized staff in primary care		
16	Greater availability of human resources in communities/centers		
17	Creating support groups outside the communities in the transition phase		
18	Need to identify common needs and common response modalities for beneficiaries/disseminating intervention protocols		
19	Improving teamwork in the community/centers and services		
20	Improving cooperation with stakeholder (such as local, regional, national departments or services, private company, foundations etc.)		

ANNEX 4.1 - PRIJAVITE NEFORMALNE GRUPE

General Information	
Place and date	
Target groups	
n. of participants	
Age	
Activities done	
Description of the activity (Make a brief description of the activities made with the target group)	
Observation from the leader	

Priorities (from annex 3 activity)	
Emerged individually	
Emerged in group	
Selection of the list of the most important 6/10 priorities emerged	
For each priority list the answer to the following questions:	
What actions should be done or carried out to make these priorities concrete?	
What do you expect from the services providers?	
Conclusions	

Proizvod objavljen u ožujku 2023. - verzija 1
Izvorna verzija proizvoda je na engleskom jeziku;
prijevod je izradilo partnerstvo.
Referentni proizvod je na engleskom jeziku.

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

INTELLECTUAL OUTPUT 3

Nove obrazovne potrebe: Preporuke majki i žena žrtava nasilja

VERZIJA 1 - OŽUJAK 2023. - hrvatski jezik

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union